

Ե. ՓԱՐԻԶԵԱՆ ԱՄՍԱԳԻՐ

ԳԱՂՈՒՍԹ ԹԱԳՈՒՀԻՈՅՆ ԱՆԳՂԻՈՅ Ի ՓԱՐԻԶ :

Ամսոյս մեջ պատահած պատերազմական մեծ գործողութիւնն եղաւ Չեռնայա գետին վրայի կռիւր, որով Ռուսք դաշնակից զօրաց վրայ յանկարծական յարձակում մը ընելէն ետեւ ստիպուե-

ցան ետ քաշուելու, օգոստոսի 16ին : Իսկ խաղաղական եւ նշանաւոր դիպումներուն զլսաւորն էր՝ Անգղիոյ վեհափառ Բագունոյն Փարիզ գալն օգոստոսի 18ին, ու տասը օր կենալը : Եւրո-

Վիկտորիա Բագունի Անգղիոյ :

պայի ու՛ կես՝մըն ալ՝ արեւելքի լրագիրները այս երկու չգործողութեանց վրայ երկայն երկայն տեղեկութիւններ տուին՝ զանազան յիտորհրդածու-

րիւններով հանդերձ . մենք բաւական համարինք երկրորդին վրայ միայն այս ըսել քէ Գաղղիոյ եւ Անգղիոյ պատերազմական դաշնակցութիւնը ա-

սով շատ աւելի ամրացաւ ու հաստատուեցաւ անկարծելի կերպով :

Այն տասը օրն որ կեցաւ ի Գաղղիա Վիկտորիա բազումին՝ մէյմէկ մեծամեծ ու մեծածախ եւ յիւրաւի բազաւորաւայել հանդեսներով անցան : Անոնք տեսնող քաղաքագետ մարդը չէր կրնար մոռնալ թէ յիսուն տարի առաջ ինչ անհաշտելի բշտամուրիւն կար այս երկու ազգաց մէջ, մանաւանդ թէ ասկէջ երկու իրեք տարի առաջ ինչ սարսափ էր որ տիրեր էր Անգղիացւոց սիրտը, իբր թէ Գաղղիացիք Անգղիան պիտի կոխեն . յետոյ՝ բնական կերպով մը կը դառնար կրմտածէր թէ ուրեմն աշխարհիս երեսը բշտամուրիւն մը չկայ (ու պէտք չէ ալ ըլլայ) որ ժամանակ անցնելով եւ զանազան

պարագաներ մէջ իյնալով՝ չվերցուի . բայց ասոր համար հարկ է որ երկու կողմին առջեւն ալ գերագոյն օգուտ մը գտնուի իրենց հաշտութենէն ու միաբանութենէն, ինչպէս անա Գաղղիացւոց ու Անգղիացւոց դիտածն է՝ եւրոպայի հաւասարակշռութիւնը՝ եւ անով իրենց ապահովութիւնը պահպանել :

Քաղաքացւոյն Տիեզերական Արուեստահանդէսը տեսնելու զնացած օրը՝ Փլոն անունով տպագրապետը անոր առջեւ տպեց ամենագեղեցիկ տպագրութեամբ մէկ ոտանաւոր մը որ Պարբէլըմի բանաստեղծին շարադրածն էր : Արժան կը համարինք անոր մէկ հայերէն թարգմանութիւնը հոս հրատարակել :

ԱՌ ՎԵՀԱՓԱՌ

ՎԻԿՏՈՐԻԱ ԹԱԳՈՒՀԻ .

Ի դըշխոյից ոմն իմաստուն եւ չըբնաղ
Այն ինչ երբեմն ընդ վայր տամուկ առնէր անց,
Զի մի ջրոյն շիրք ածցեն ոտիցըն զըմբաղ
Ասպետ ըզգօն զամդանն յերկիր տարածեաց :
Այսպէս անա, Վիկտորիա վեհափառ,
Արժանաւորն անձին եւ թեզ Գաղղիա
Ըզմեծարանս իբր ըզբընուշ ինչ պատառ
Սըվոռէ՝ նոյ ոտիւք քո հըրճուագին եւ պանծայ :
Իցէ երբէր դըշխոյ էլեալ յիւր երկրեն
Ում սեր այսքան ազգք եւ ազինք ձօնեցին .
Մաղկանցդ ի հոյ գոր բխար դաստակը ծառայեն
Գրօշուցդ ի տես որովք ծածկի քո ուղին
Ո՞չ կարծիցես, լեզուաց խըտիլքն ի բացէ,
Թէ չես ելեր դու յեռապսակ աշխարհեղ .
Մերն եղիւսեան պալատ անա թեզ բաց է,
Իբր ի Վիկտոր դու գող շընչես կենսաւետ :

Ո՞վ Անգղիոյ վըսեմափառ Քաղաքին,
Ի տառա ոսկի դրոշմեացի օրս յարակայ
Յերկուց ազգացըս մշտընջեան տուժարի .
Այժմէն աշխարհ ակընկառոյց ի մեզ կայ :
Ոչ, ոչ գաս դու ի կնոջ կամակ հաճոյից,
Ոչ զի գըբըգունըս տաճարի՞ն Տիրամօր
Բերցես ի կշիռ ընդ Պօղոսեան զըմբէրից,
Ոչ ըզմեծէնք-Սըրիք կրպակօք բխաւոր
Ընդ քաղաքիս Մառտորնկոց կըշտիցես,
Կամ թէ գիւրիւնից ընդ խեղ մարտկաց Օրեան .
Այլ զի խորհուրդ ազգաց վըսեմ յայտնիցես
Զանոյժ ուխտին որով գողիմք անբաժան,
Եւ Գաղղիոյ եւ Անգղիոյ տաս իրան
Զի մեռս ի մեռըս խառնեցեն կարողին,
Խաղաղութեան գործել զաշխարհըս կայան
Կամ թէ ի մարտ գոռալ ընդդէմ ոստիին :

A SA MAJESTÉ

LA REINE VICTORIA.

Un jour, comme une reine, aussi belle que sage,
Était prête à franchir un humide passage,
Sous ses pieds menacés par quelques gouttes d'eau
Un courtois gentilhomme étendit son manteau.
Noble Victoria! c'est d'après ce modèle
Que la France, aujourd'hui, digne de vous et d'elle,
A, pour vous recevoir avec un juste orgueil,
Comme un moelleux tapis déroulé son accueil.
Jamais de ses États Souveraine sortie
N'émut chez des voisins autant de sympathie :
Aux fleurs que devant vous effeuillent tant de mains,
Aux dômes de drapeaux tendus sur vos chemins,
Vous pourriez croire, à part nos divers idiomes,
N'avoir pas jusqu'ici quitté vos trois royaumes ;
Nos respects ont suivi votre royal essor ;
L'Élysée est à vous ; vous êtes à Windsor.
O Reine d'Angleterre! en nos doubles annales,
Ce jour sera marqué de lettres capitales ;
Le monde en ce moment tourne sur nous les yeux.
Si Votre Majesté se montre sous nos cieux,
Ce n'est pas pour flatter un caprice de femme,
Pour comparer Saint-Paul aux tours de Notre-Dame,
Pour voir si Regent-Street, constellé de bazars,
Ou rayonne ou pâlit devant nos boulevards,
Pour mesurer Greenwich auprès des Invalides ;
Mais avec des penses plus vastes, plus solides,
Pour signaler au monde un notoire argument
Du pacte qui nous lie indissolublement,
Pour personnifier la France et l'Angleterre
Entrelaçant leurs mains pour la paix ou la guerre.